

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. II. Christus flagellis cæsus , spinis coronatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

igitur in imo se facere deprehendunt, qui in alto stabant. Recordamur, ajunt, cum vir iste jam potens Dominus, quondam pannosus & pallidus puerulus ante domos nostras cantaret ad emerendum obolum, aut panis frustillum. Sed quoties illum sine stipe vacuum dimissimus, cum ei unum illud, quod importunis mendicis solet, occineremus, Deus te juvet: Quam vellemus nunc, si nunc ipsius panibus opprimeremur, illius crumenulam & nostram dixeramus, ille jam omnia hæc abunde posset rependere.

Et tu Christiane, cur jam aures claudis? cur manus contrahis? cur oculos a tuo Christo avertis? Numquid non ante tuas fores (quisquis es) frequenter hæcenus stetit Christus, & pulsavit, & flagitavit ingressum, audiente, nec tamen admittente, te? Præmonuit ille sæpius se venturum, imò & præfens clamavit. *Ece sto ad ostium & pulso: si quis audierit vocem meam, & aperuerit januam, intrabo ad illum, & cenabo cum illo, & ipse mecum.* Et quoties hic idem orbis iudex, cujus tribunal nubes est, mendici habu ante domum tuam suo frigori stæque nuditati tritam lacerantem, viles panniculos petiit, suæ fami mensarum reliquias rogavit, nec tamen quidquam impetravit, cum tu non solum non dares, sed & indignaretis petenti, & has unas voces aggereres: Nolo ante meam januam vinarium aut panarium forum fiat. Hem malum est ab his muribus nulquam tui sumus. Talia tu jactabas convivia, stipem & subsidia petenti. Vides jam illum ab iride celsa iudicem? Hic ipse ante te stetit, huic ipsi negabas opem, hujus averfabaris vulturnum, hunc ipsissimum tu repellebas à te vacuum, nec ei concedebas e veste, quantum tinea, nec e cibo, quantum canibus aut muribus, nec e potu, quantum parasitis & morionibus, aut ipsi etiam pavimento, nec e domo, quantum araneis, damnata suppellectili, scrutis, inutilibus vasis. Hic igitur ipsissimus ante te stetit, tu sedebas, & vel superbo digito, aut iracundo nutu recedere jubebas, indignum ratus, cui vel verbulum amicum redderes. Ille jam sedet, tu stas; ille iudex, tu reus; ille regnorum distributor, tu omnium pauperimus.

Apo. cap. 3. vers. 20. Christus in habitu mendicæ ante domum nostram stipem petiit.

Math. 6. 17. vers. 11. Qui vult bono esse loco in iudicio curam pauperum gerere debet.

Math. 23. vers. 40. & 45.

Nunc igitur, dum licet, attentius illud cogita: *Jesvs autem stetit ante præsidem.* Stet *Jesvs* nunc ante te, quamvis vulva vix agnoscendo. Si ergo velis bono esse loco, cum tu ante illum steteris; age, jam tempus est emerendi favoris. Jam pulsantem ad pectoris tui ostium admittite, & huic hospiti, quidquid bonorum desideriorum, quidquid laborum pro ipso tolerantium habes, appone. Jam gere curam pauperum, quorum personæ & schemate iudex orbis obit, & ad ostium pulsat, ante domos cantat, stipem rogat, ad caelum invitat, immisericordes deplorat. Quocirca geminum illud Domini pronunciatum altissimè animo affigendum: *Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis. Amen dico vobis, quamdiu non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis.*

S. II. Christus flagellis cæsus, spinis coronatur.

An te annos non adeo multos, sponsi & sponsæ opulentiores ad nuptialem hilaritatem augendam, ter quartæve vestem de die mutantur. Sponsus è caelo Christus in suis cum humilitate nuptiis, vestem brevi tempore mutavit novies. 1. Supremâ cenâ albatu inaccessit, non tantum quia vestimenta sua posuit, & linteo se præcinxit, sed etiam quia corpus suum albo panis amicimine velavit. 2. In oliveto vestem stellulis sanguineis pictam habuit. 3. In Herodis aula totum se candidatatum exhibuit. 4. In prætorio Pilati ad columnam cæsus purpurâ dibaphâ è suomet sanguine totum corpus circumdedit. 5. Priori purpurâ coccinea chlamis injecta est, quâ spectandus populo super marmoreos gradus stetit. 6. In egressu ad Calvariæ rupem consuetas vestes sed sanguine tinctas habuit, præcinctus fu-

Christus in suis cum humilitate nuptiis vestem novies mutavit.

anibus. 7. Cum caelestis hic sponsus ob amoris æstum in solario crucis quiesceret, Sol & Luna nigrum pallium, uti Noëmi filii, suo patri & domino iniecerunt. 8. Cum in crucis lectulo mortem oppetisset, cadaverosum pallorem induit: 9. Morte jam obitâ Josephus & Nicodemus obsequentes, & etiamnum latentis discipuli findonem mundant artulerunt, quâ vestitus hic sponsus sepulchrum subit. His vestimentis toties mutatis additum est diadema è sentibus & paliatis textum, vix ullis sæculis vitum.

Quocirca, quod carmine nuptiali canitur, *Videte filie Sion regem Salomonem, in diademate quo coronavit eum mater sua* (noverca sua, Synagoga) *in die desponsationis illius, & in die lætitiæ cordis ejus.* Suos olim matres filios, ut Chryostomus observat, in nuptiis coronant. Synagoga ferocis noverca Christum Filium inviso ac mirabiliter, veste polymita ornavit. Ex his nuptialibus ornamentis ante omnia spinosum sertum non manibus, sed mente reverenti ac meditantibus tractemus.

Indagant aliqui paullò curiosius, è quo spinarum genere hoc sertum Christi sit contextum. Sunt qui junco marinos hæc insarpatos censent. Plerorumque omnium sententia est fuisse sertum è thamno. Frequens est hoc verprium genus in Palestina, plenum aculeis, ericio simile. Nec contradicunt ferti hujus fragmenta, quæ Parisiis in Sacello sacro, in Hispaniis in exornatio de Spina, in Belgio Lovanii servantur junco dissimilia. Rex Galliarum Divus Ludovicus, cum sacra hæc lipsana Parisios deferret, urbis Præfulem nudis pedibus, oculis humentibus habuit procedentem obvium.

In Hebræorum Judicium libris arbores in senatum coëcantes dixerunt thamno: *Veni, & impera super nos. Quæ respondit eis: Si verè me regem constituis, venite, & sub umbra mea requiescite.* O bœni Christiani! cum plerique omnes de turbis & grandi malorum multiplicium incurfu conqueramur, venite obsecro, & languentes animos sub hujus sententiæ umbrâ recreemus. Commeditemur penitentiâ hos insatiis ludibrii acutissimos dolores, & nostros facilius perferemus. Sin autem aspernemur hanc umbram, meminerimus thamno etiam dixisse ceteris arboribus: *Si autem non vultis, egredietur ignis de thamno, & devoret cedros Libani.* Hic ipse Christus spinis redimitus ignes olim evomet in omnes emottas cedros, in homines lascivos & arrogantes, qui suis aut deliciis aut deliriis immoriuntur, sui capitis oblit, tam sævi diadematis immemores.

De aculeorum numero in hac plethili corollâ nil liquet. Beatus Vincentius spinas septuaginta duas, alii plures numerant. Divini libri & Patres præci hic silent. Sat constat, spinarum fuisse plurimas. Nam & hortenses sepes texuntur è thamno, cui multi, oblongi, præcuti aculei ac robusti sunt aculei. His ipsum cranium censent aliqui perforatum. Utraque meninx (vix dubium) pertusa & lacerata, quod letale. Credibile, complures ex his spinis loco uno subisse cutem, cruentas altero emeruisse. Nam capiti vi magnâ impactæ, & velut insutæ, venis nervisque trajectis, fluentibus undequaque rivulis. Hic Angelorum aliquis disceptare possit, majore fuerit cruciatus dumosi hujus diadematis, an ignominia & ludibrium. Certatum profus est inter dolorem & iudificationem.

Hæc mihi, qualis erat! quantum mutatus ab illo! In Thaboris cacumine quam amœnos radios jaciebat hic vultus, qui jam livore squalidus, sanguine perfusus, sputis foedatus? Et tamen illic, è bone *Jesvs*, in Thabore tribus dumtaxat discipulis vestium tuarum formosissimam nivem, & cui vultus amœnissimum solem exhibebas; hic verò cum totum corpus tuum vulnus & ulcus unum est, lacerum & vetus vestimentum, sceptrum ridiculum, dum osium capitis ludibrium, omnibus Hierosolymorum civibus publicè spectandum te præbes. O quale,

quale, mi Deus, spectaculum, quam lacrymabile & per-
lucuosum!

Enimvero dicat mihi Christianorum Principum aut
Regum aliquis, quor aureorum daret ei pictori, qui
Christi spinis coronati, & super Lithostrotos stantis,
effigiem veram depinxisset. Nos ipsi, quales, in mente
nostra hoc e&typum depingamus. Christum tot suppli-
ciii crudeliter deformatum animo cernamus, mente
ac cogitatione altissimâ concipiamus. Iconisum Chri-
sti adeo inmutati, quo possumus, meditationis peni-
cillo effingamus. Exiguum nimis est hæc nobis dici,
hæc scribi, hæc legi à nobis, nisi hæc eadem toto animo
& studio singulari commeditemur. Hæc pictura, hic
iconisum solatur, instruit, docet, accendit ad meliora.

Tam porro lamentabilem Christi vultum nunquam
fingemus, quin minus vero efformemus. Extrema Chri-
stus pati voluit, & omnium futurorum Martyrum cru-
ciatus velut in compendium aggerere, sibi uni omnes
referendos. Et certe hoc remediū tam austeri morbus
nosfer & summa superbia requiebat. Nullas flagitio-
rum sinis, novæ scelerum formæ pæne quotidie emer-
gunt, en & novos colores, quibus sceditates illas corri-
gamus. Irruamur livoentes Christi oculos, & multâ jam
morte natantes, capillos sanguine concretos. Per om-
nem vultum pallor, livor, tumor, luvor, & plurimus
cuor sparsum. *A plantâ pedis usque ad verticem non est in eo
sanitas; vultus & livor, & plaga tumens. Sed livore eius sa-
natis sanus.* Hanc meditando pingamus effigiem, cau-
que in pectoris nostri ferinio reponamus. Illa nos in re-
bus adversis omnibus, præferunt in extremis ad omnem
patientiam, & ad verum cum divinâ voluntate consen-
sum inflammabit.

§. III. Dominica corone è spinis contexta typus &
simulacrum diversum.

DVx Istaclis Moses, cum eminus rubum cerneret
inflammatum, nec à flammis tamen consum-
ptum, *Vadam, inquit, & videbo visionem hæc magnam.*
Magna planè visio, cum Angelus præsentem se dumeto
ardente ostenderet. Sed visio longè major, cum Deus
carne vestitus, spuis, irribus, ludibriis, verberibus, fla-
gellis deturpatus, textile dumerum capite præferret.
Eamus totis diebus, annis totis, & videamus visionem
hanc magnam, quamvis non procul eundum. Ipse Rex
nosfer rubis cinctus ultio ad nos veniens, *Aperi mihi, ait,
soror mea, quia caput meum plenum est rore, & cincinni mei
cutis notium, quae expresserunt rubi.* Jam sanè in divi-
nitatis hoc capite decretoria Numinis sententia vel oculis
patet: *Malédicta terra in opere tuo, spinas & tribulos germi-
nabit tibi.* Germinavit cetèrè dentas spinarum segetes.
Ex his grandem manipulum Christus capite deferen-
dum suscepit. Abrahamus filium mactaturus *vidit post
tergum arietem inter vepres hierentem cornibus, quem assumens
obtulit holocaustum pro filio.* Christus orbiculari vepre pro
implicatus, aræ crucis impositus est, in victimam pro
omni humana gente: sed nulla pro eo succedanea fuit
hostia, nullus vicem illius arbes substitutus; hic Isaacus
ipsem spinosum gestans ferrum immolatus est. Ne
mitemur spinas in Christi capite. Eradicandæ fuerunt
illæ, & vel sic asportandæ. Nam Christus de bono seme-
ne ad populum perorans simul etiam explicuit, quibus
ex caulis semen bonum impediretur. Inter alia boni
seminis impedimenta & spinas namerans, *Et aliud ce-
cidit inter spinas, inquit, & simul exortæ spine suffocaverunt
illud.* Has igitur boni seminis jugulatrice, Christus in
suum caput collectas asportavit, ne nocere pergerent.

Sed quid hoc, ô bone Jesu! ante dies pauculos pal-
mæ virides substernebantur tuis pedibus, tuoque, quo
vehebaris, iumento, hanc spinæ adiguntur in tuum sa-
put? Nam quid terra dignior tam sacrosancto capite?
Responſi aliquid Baruch reddens, *In horro, inquit, spina*

Alba supra quam omnis avis sedet. Christus erat hortus vir-
tutum omnium plenissimus, in hunc hortum nihilomi-
nùs penetravit seps rotunda spinea, in qua sedent avi-
culæ, tot bonarum mentium cogitationes sanctæ. O si
vel ramulum ex hoc spinarum germine impetremus,
in nostro pectore plantandum, ut ex eo patiendi amor
pro Christo succrescat!

Hæ spinæ in ferrum contextæ Christi pulvinus &
cervical fuerunt, nec enim aliud in lectulo crucis ha-
buit pulvinar. Jam apparet, mundum Nascenti Christo
longè magis fuisse quàm morienti. Multò suavius, in-
dormire stramini, quàm asseri; facilius, capiti subiectum
scenum, quàm vepretum premere; tolerabilis, pati
fascias, quàm funes & ferreos clavos; dulcius lac mater-
num, quàm fel & acutum bibitur. His incrementis pau-
peras Christi nascentis ad extremam Morientis ino-
piam pervenit.

Hæ spinæ Christo fuerunt loco pilci, quo caput texit
die planè nebuloso atque caliginoso, quo sanguine
pluit, quo calum & terra seditionem movit, quo aër ro-
tulusque orbis in tumultum exarsit, quo Patris celestis ita
tonuit & fulminavit. Hac sævientè horribili tempeſta-
te, hoc pileo est usus ille latronum medius in crucem
actus. Usurpari tunc potuit Papinii dictum:

Et temperat astra galero.

Ab orbe condito de tali galero è spinis contexto ni-
hil unquam nec Romana, nec Græca, nec historia bar-
bara quidquam prodidit. Novitium profus hujus pilei
est inventum, quod tamen amatores Christi sedulo sunt
imitati. Christophorus Martyr eò animosius eandem
tem galeam capite recepit, quod sciret Domini sui ver-
ticem impactis spinis excruciatum. Beata Theonilla
rubic se coronari ad imitationem Magiltri patienter
tulit. In Hispaniâ non procul Toletu, puer octennis, cui
nomen Christophorus, à Mauris coronatus est spinis,
& in crucem affixus. Ab indigenis appellatur Innocens
à Guardia. In Angliâ Nordwici Gulielmus puer idem
supplicii passus est à Judæis. In eadem Angliâ Lincoln-
eodem genere tormenti divus Hugo puer itidem à Ju-
dæis extinctus est. Zischka Bohemiæ clades (quod Bar-
tholomæus Pontanus memorat) viros religiosos unde-
cim Carthusianos, spinis coronari, & viis publicis duci
iussit, præfulsante sannione in Sacerdotis veste cum ca-
lice. Sed eà nocte plexus est capite, captivi in liberta-
tem vindicari. Habuit ergo hoc novum ferri genus imi-
tatores, sed illud nemo cum decore gestat, nisi qui pa-
ratus est pro Christo facultates, honorem, sanguinem,
vitam exponere.

Josephus de Salomonis famulitio equeſtri differens:
Flos juventutis, inquit, promisso capillitio conspicui, &
tunicas è Sertariâ purpurâ induit. Adhæc ramentis auri
capillum quotidie spargebant, ut ad solares radios ful-
gor reflecteretur. Idem Imperatorum aliqui, Commo-
dus, Lucius Verus, Gallienus fecerunt. Nosfer hic Salo-
mon alium capilli deſtrandi modum invenit, horren-
dam cidarim, spinosum redimiculum, non ad pompam
& luxum, sed in Humilitatis & Patientiæ signum. In
cujus monumentum nos Sacerdotes, inquit Beda, in coro-
nam attondemur, ut semper memores simus hujus infandæ cru-
ciatus & ignominie.

Cum Eduardus rex Angliæ inauguraretur, coronâ
& regno, ex omni civitatis domo, quaquâ transierat, ram-
ferta quàm flores soluti spargebantur, in transeuntem
parietes omnes vario perillromate ornabantur, ipsa via
pretioso panno sternebantur. E celo Pater coronam
in filium demisit, sed spineam; hæc primitus Rex cæli
inauguratus est, dum sibi suisque auream gemmeam-
que pareret moriendo.

Quid spinas horremus? cur fugimus arumnas? au-
rum & gemmas ferunt. Amplectamur interea horri-
dum hoc feratrum, dum veniat gemmatum. In malis me-
lus.

Cogitatio
bonæ men-
tis seder
supra seps
rotundam
spineam
Christi.

Hæ spinæ
cervical
fuerunt
Christi.

Novitium
fuit hujus
pilei in-
ventum, ab
Amatori-
bus Christi
imitatum.

Guardia op-
pidium est
prope Tolet-
um.

Pontanus l. 1.
Bohemia
p. 1.

Josephus
l. 8. Antiq.
cap. 2.

Eduardus
de Malcedâ
in Speculo
Principum,
parte 2. c. 13.
initio.

Christus
omnium
martyrum
cruciatibus
sibi uni
referendos
aggerere
voluit.

Matth. cap. 1.
vers. 6. &
13. v. 5.

Typus co-
ronæ Do-
minicæ
spinæ:
Rubus ar-
dens.

Gen. cap. 3.
vers. 3.

Gen. cap. 3.
vers. 2.
Caput
spinosi ple-
num rore,
& cincinni
no hoc capite
decretoria
Numinis sen-
tentia vel oculis
patet: Malédicta
terra in opere
tuo, spinas &
tribulos germi-
nabit tibi.

Gen. cap. 3.
vers. 17. & 18.
Spinæ à
terris ger-
minantur.

Gen. c. 22.
vers. 13.
Aries inter
vepres hæ-
rens cor-
nibus.

Luc. cap. 8.
vers. 7.

Baruch c. 6.
vers. 70.